

Gündem

Sandık basında sorduk: Neden EVET neden HAYIR

12 Eylül Pazar günü saat 18.42'de, CNN-Türk ekranlarından yaptığı sandık çıkış anketiyle Türkiye'ye referandum sonucunu "Katılım % 77.5, Evet % 57.8, Hayır % 42.2" şeklinde duyuran A&G Araştırma Şirketi'nin Başkanı Adil Gür, Hürriyet için, aynı seçmenlere sandıkta oyunu verdikten sonra sordu: Niçin 'EVET' dediniz, niçin 'HAYIR' dediniz?

Erdoğan için (%46.8)

Referandumda evet oyu kullananların çoğu (yüzde 58.2) Türkiye'nin daha da özgürleşeceğini düşündükleri için anayasa değişikliğini desteklediklerini söylemişlerdir. Yaklaşık her iki evet oyundan biri (yüzde 46.8) Recep Tayyip Erdoğan için sandığa atılmıştır. Yaklaşık her 7 'evetçiden' biri de "Kemal Kılıçdaroğlu'na karşı" evet dediğini söylemektedir. Her 10 kişiden biriyse "ailesinin, eşinin etkisiyle" evet dediğini itiraf etmektedir.

Kılıçdaroğlu için (%19)

Hayır oyu kullanan seçmenin yarıya yakını (sırasıyla yüzde 48.3 ve 46.3) AKP'ye karşı (AKP iktidara daha çok yerleşmesin diye) veya Başbakan'a karşı 'hayır' oyu kullanmıştır. Hükümet'in yargıyı ele geçirmesi endişesiyle oy kullandığını söyleyenlerin oranı yüzde 40.8 olmuştur. Türkiye bölünür diye anayasa değişikliğine karşı çıkanlar yüzde 20, Kılıçdaroğlu için 'hayır' diyenler yüzde 19 olmuştur. Eş ve aile etkisiyle hayır diyenlerin oranı ise yüzde 5.7'dir.

Erdoğan etkisi + 7.7, Kılıçdaroğlu etkisi +- 0

Erdoğan için evet; % 46.8, Kılıçdaroğlu için hayır; % 19.0

Erdoğan'a karşı hayır; % 46.3, Kılıçdaroğlu'na karşı evet; % 13.7

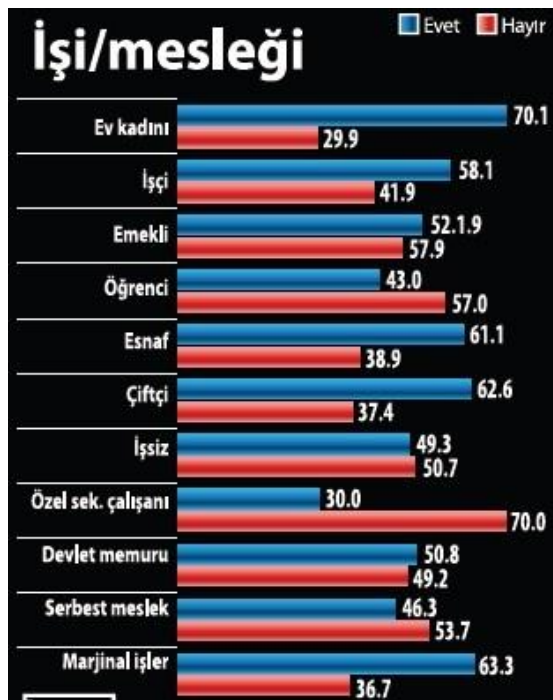
Buna göre Recep Tayyip Erdoğan'ın 'evet'e net katkısı + 7.7 puan olurken (Kullanılan 100 oydan 27.1'i Erdoğan için, 19.3 Erdoğan'a karşı kullanılmıştır. $27.1 - 19.3 = + 7.7$)

Kılıçdaroğlu'nun referandum sonucuna artı-eksi bir etkisi olmamıştır. (Kullanılan 100 oydan 8'i Kılıçdaroğlu için, 8'i de Kılıçdaroğlu'na karşı kullanılmıştır. $8 - 8 = 0$)

Seviye arttıkça hayır yükseliyor

Yukarıdaki eğitim seviyesi tablosuna göre, 12 Eylül referandumunda oy veren seçmenin eğitim seviyesi arttıkça 'hayır' oyları yükselmektedir. İlkokul mezunlarında yüzde 71'e yakın olan evetler, ortaokul ve liselerde düşme eğilimine girip üniversite mezunlarında yüzde 38'in altına inmektedir.

En çok evet ev kadınından

Evet'in en büyük destekçisi, ev kadınları olmuştur. Sonra sırasıyla marjinal işlerde çalışanlar (simitçi, işportacı vs), çiftçiler, esnaf ve işçiler gelmektedir. Özel sektör çalışanları (yüzde 70), öğrenciler (yüzde 57), serbest meslek sahipleri ve işsizler ise çoğunlukla 'hayır' demişlerdir.

Yaşlı evet, genç hayır

Seçmenin yaşı arttıkça, 'evet' oyları da yükselmektedir. En genç seçmen arasında 'hayır' diyenler yüzde 46.3 iken, en yaşlı seçimde hayır oyu yüzde 40'a inmektedir.

Anketin künyesi

Araştırma; 12 Eylül 2010 günü Türkiye'nin 7 coğrafi bölgesinde, 49 il ve 153 ilçede bunlara bağlı 254 mahalle ve köyde, sandıkta oyunu kullanıp çıkan 1528'i kadın toplam 3072 denekle, yüz yüze görüşme metoduyla yapıldı.

YARIN

Doğulular, batılılar, Akdenizliler, Karadenizliler nasıl oy kullandı? Hangi partinin seçmeni ne oranda Evet/Hayır dedi? BDP'nin çok oy aldığı illerde doğanlar ne yönde oy kullandı?

İlgili Haberler

► [13.6 milyon kişi oy kullanmadı](#)

14 Eylül 2010
